ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ & ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΠΟΛΙΤΩΝ

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

ΚΩΣΤΑΣ Λ.

Στις μέρες μας βλέπουμε μια δραματική αλλαγή προς το χειρότερο, στο φυσικό και κοινωνικό πολιτικό τοπίο της Κύπρου, που εκφράζεται μέσα από τις πρωτόγνωρες διαφοροποιήσεις κοινωνικών ομάδων, ατόμων και δημόσιων προσώπων (π.χ. βουλευτών) ακόμη και ολόκληρων κοινοτήτων που έρχονται σε αντίθεση με τους συγκεντρωτικούς μηχανισμούς των κομμάτων και του κράτους, κυρίως σε ζητήματα περιβαλλοντικά και προβλήματα ανάπτυξης που εστιάζονται σε θέματα τοπικού ενδιαφέροντος. Είχαμε μέχρι και διαφοροποίηση της θέσης κομματικών στελεχών με αποφάσεις των κομμάτων τους. Διαφοροποιήσεις όμως που ήταν συνυφασμένες με την υποσχεσιολογία και εκδηλώνουν έντονες τάσεις λαϊκισμού. Το ενδιαφέρον για αυτά τα κοινοτικά-περιβαλλοντικά προβλήματα εκδηλώνεται εκ των υστέρων και όταν αυτά έχουν πλέον οξυνθεί επικίνδυνα. Η λαϊκιστική –δημαγωγική αντιμετώπισή τους, τη σημασία του οικολογικού κινήματος, που πρέπει ν’ αναδειχθεί σε μια νέα κοινωνική αντιπολίτευση, σαν μια αέναη κοινωνική κίνηση-ζύμωση που θα λειτουργεί σε διάφορα επίπεδα και που, κάτω από τις σημερινές συνθήκες, δεν θα μπορούσε να υπάρξει, παρά μόνο διαφοροποιημένη από την λογική των κομμάτων σαν μια ζωτική αντιπολιτευτική απάντηση στην κρίση που οδηγεί η έλλειψη δημοκρατίας, αξιοπιστίας και εκπροσώπησης. Η έλλειψη πληροφόρησης οδηγεί στην μη έγκαιρη αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων και έχουμε τα κόμματα, και δυστυχώς ορισμένες φορές και το περιβαλλοντικό κίνημα, σε ρόλους πυροσβέστη, όταν ήδη οι συνέπειες –απότοκο της πολιτικής των κομμάτων- προκαλούν ανεπανόρθωτη ζημιά (π.χ. ΒΑΣΙΛΙΚΟ-Ε.Χ.Β. ΔΙΑΡΙΖΟΣ κ.α.).

Απαραίτητο στοιχείο μιας οικο-λογικής παρέμβασης πρέπει να είναι η συμμετοχή του κοινού στον σχεδιασμό και τη λήψη αποφάσεων. Πώς μπορούν να βοηθήσουν σ’ αυτό οι περιβαλλοντικές οργανώσεις;

- Ζητώντας ενίσχυση του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Τ.Α.) μέσα από συνοικιακά συμβούλια και απαίτηση για δημοψηφίσματα όταν εκδηλώνεται ενδιαφέρον από συγκεκριμένο ποσοστό δημοτών (π.χ. 2/3 από 18 χρόνων άνω)
- Ζητώντας την κατάλληλη τεχνική-οικονομική υποδομή για την Τ.Α., γεγονός που θα αναδείξει τη σημασία και τον ρόλο της Τ.Α. και όχι για να την υποτάσσει στο γραφειοκρατικό τέρας του συγκεντρωτικού κράτους.

Δυστυχώς παρατηρείται, ακόμη και στην Τ.Α., μια αναπαραγωγή του καθέτου μοντέλου εξάσκησης της εξουσίας, που δημιουργεί δικαιολογημένα αντιδράσεις και την έλλειψη συναίνεσης για συλλογικά προβλήματα.

Οι αντι-οικολογικές, αναπτυξιακές δραστηριότητες του μεγάλου κεφαλαίου (τουρισμός, developers, βιομήχανοι) δεν δικαιολογούν ούτε αναιρούν τις μικρότερης κλίμακας αντι-οικολογικές, αντι-δημοτικές συμπεριφορές στις οποίες συχνά υποκύπτουν και οι ίδιες δημοτικές αρχές.

Ποια είναι η απάντηση που δίνουν οι οικολογικές-περιβαλλοντικές οργανώσεις;

Μήπως θα ήταν καλύτερα οι ίδιοι πλέον οι άμεσα ενδιαφερόμενοι να ζητούν έγκαιρη πληροφόρηση και να διεκδικήσουν με τοπικές πρωτοβουλίες την συμμετοχή τους στις συζητήσεις για τα τοπικά προγράμματα ανάπτυξης ζητώντας την έμπρακτη επιστημονική βοήθεια των “ ειδικών”; Ειδικοί, και πολίτες σε μια νέα ισότιμη σχέση και όχι στην ιεραρχική σχέση ειδικού-“άσχετου” που δημιουργεί τη

συσκότιση και ένα νέο τεχνοκρατικό ιερατείο.

Αυτές οι πρωτοβουλίες βάσης συνδεδεμένες μ' ένα δίκτυο πληροφόρησης μαζί με τις περιβαλλοντικές-οικολογικές οργανώσεις θα κάνει πιο αποτελεσματική και έγκυρη την πίεση και τις παρεμβάσεις, προς πρόληψη και αποτροπή των καταστροφών Μήπως στην περίπτωση του Διαρίζου δεν γνώριζαν οι βουλευτές και άλλοι, ότι υφίσταντο σχέδια του Τμ. Υδάτων για εκτροπή του από το 1978;

Όπου οι πολίτες ξεπεράσουν αυτά τα πλέγματα και την ηγεμονία των κομμάτων, έδειξαν να αρθρώνουν ένα διαφορετικό λόγο, μια εναλλακτική πολιτική πρόταση που είχε άμεσα αποτελέσματα, όπως στις περιπτώσεις πρωτοβουλιών στη Λάρνακα και στη Λεμεσό. Στις περιπτώσεις αυτές η δραστηριοποίηση ομάδων πολιτών, έδειξε τις δυνατότητες για το ξεπέρασμα της κρίσης αξιοπιστίας και του φαινόμενου της ιδιώτευσης και του ζαμανφουτισμού. Σε μερικές περιπτώσεις με επιτυχία του αντικειμενικού στόχου, όπως η πληροφόρηση και ευαισθητοποίηση του κοινού, αλλά και η πρόληψη και διάσωση όπως στην περίπτωση του "ΡΙΑΛΤΟ".

Σημείο αιχμής στις περιπτώσεις αυτές υπήρξε το αίτημα για πληροφόρηση και συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων. Αν και αυτό δεν έγινε πάντοτε κατορθωτό έβαλε όμως τις βάσεις μιας προβληματικής και έδειξε ότι η γνήσια εθελοντική και αυτόνομη κινητοποίηση των άμεσα ενδιαφερόμενων μπορεί να κάνει το γραφειοκρατικό μοντέλο εξουσίας, των κάθε λογής κέντρων εξουσίας να φανερώσουν την ανεπάρκεια τους. Έγινε κατορθωτό σε τέτοιες περιπτώσεις μια ελεύθερη και αυτόβουλη ένωση πολιτών να απαιτήσει, με αδιάσειστα τεκμήρια, και με αμεσότητα, να εκπροσωπήσει πρόσωπο με πρόσωπο, οι ίδιοι τα συμφέροντα των άμεσα ενδιαφερόμενων χωρίς μεσάζοντες. Συγκροτημένοι σε πρωτοβουλίες βάσης που θα εστιάζουν την δράση τους σε συγκεκριμένα, απτά, καθημερινά προβλήματα. Οι πολίτες μπορεί να αποκτήσουν πίσω ένα μέρος της δυνατότητας αυτοκυβερνητικού που σφετερίστηκε το κράτος. Ο "σφετερισμός" της οικολογίας σε πολλές περιπτώσεις, τώρα που τα κόμματα άρχισαν να ντύνονται πράσινα, επιτρέπει να εκλαϊκευτούν τα σοβαρά ζητήματα για προστασία του περιβάλλοντος αλλά πνίγει τον πολιτικό διάλογο, που πρέπει να επιζητούν οι οικολόγοι. Η αφομοίωση τους περιμένει στο επόμενο στρίψιμο. Γι' αυτό, η ανάπτυξη αυτόνομων ομάδων πρωτοβουλίας πολιτών, θα επιτρέψει την εξάπλωση του κινήματος, έξω από τους πολιτικούς σχηματισμούς, χωρίς αυτό να αποκλείει το ενδεχόμενο τοπικών συμμαχιών ενάντια στη συγκεντροποίηση και στο κάθετο μοντέλο εξουσίας. Εχέγγυο στην προσπάθεια, αυτή είναι η αμεσότητα, η απλή γλώσσα αλλά και η δομή των ομάδων αυτών, που θα πρέπει να δημιουργεί νέες μορφές οργάνωσης μια νέα δημοκρατία της βάσης.

Θα καταφέρουν έτσι να σπάσουν σπάζοντας έτσι το τείχος της δικαιολογημένης δυσπιστίας, στους παγιωμένους θεσμούς και στις παλιές πολιτικές φόρμες, που αποσυντίθενται και οικειοποιούνται τους αγώνες για στενά κομματικά οφέλη.

Αυτό που συντελείται μέσα στην καθημερινή ζωή, αντανακλάται και σ' όλο το εποικοδόμημα, στο πλέγμα κοινωνικών σχέσεων και εξουσίας. Μιλούμε για μετασχηματισμό της υπάρχουσας εξουσίας μέσα στην καθημερινή ζωή και την τοποθέτηση των αγώνων της κοινότητας μέσα στο συνολικό πλαίσιο της εκμετάλλευσης-εξουσίας.

Η δημοσιοποίηση του αίσχους, τώρα που τα Μ.Μ.Ε. αποτελούν το νέο "όπιο του λαού" και τείνουν να ελέγξουν με την διείσδυση τους την κάθε πτυχή της ζωής μας και του υποσυνείδητου, εναπόκειται στις ευαίσθητες πρωτοβουλίες πολιτών. Η νέα μορφή αποικιοκρατίας των αισθήσεων (συναισθημάτων) και της καθημερινής ζωής δυσκολεύει τα πράγματα, αλλά η εμπειρία τέτοιων πρωτοβουλιών στην Κύπρο, έδειξε ότι η νέα μορφή κοινωνικής πλέον, αντιπολίτευσης, είναι υπαρκτή και το πλέον παρήγορο αποτελεσματική!

Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση, Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση, Τραίνο στην πόλη (Τεύχος 9), Δεκαετία 1990-1999, 1991, Λεμεσός, Οικολογία, Οργανωτικό Ζήτημα

From:
https://www.movementsarchive.org/ - **Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο**
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:
https://www.movementsarchive.org/doku.php?id=el:magazines:traino:no_9:protovoulies2

Last update: **2025/07/15 13:46**